

„Извршена је анализа рукописа превода уџбеника Природа и друштво 4, уџбеник за четврти разред основне школе, на румунском језику и писму (Natura și societate manual pentru clasa a IV-a a școlii elementare), аутора Марије Лукић и Радомира Ј. Поповића, издавач - Завод за уџбенике Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник Природа и друштво 4, уџбеник за четврти разред основне школе, на румунском језику и писму, превод уџбеника истих аутора, издатог на српском језику и ћириличком писму, издавача Завода за уџбенике, Београд, којег је Министарство просвете Републике Србије, одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00404/2020-07. од 19.01.2021. године.

Садржај уџбеника је подељен на пет поглавља: Србија - део света, Природне одлике, богатства и делатности у Србији, Човек – природно и друштвено биће, Материјали и Србија у прошлости. На крају уџбеника се налази речник појмова.

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 - Наставно средство поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке:

- у целом уџбенику уместо Р. А написати Р. А.
- у целом уџбенику поставити размак између речи и наводника,
- на страни бр. 6 превести текст са слике,
- на страни бр. 20 - 24 уписати податке са последњег пописа становништва из 2022 године,
- на страни бр. 23 код подсетника померити стрелицу која прелази преко слова *ni*, код реч *români*, у задњем пасусу уместо *care osură* си написати *care se osură* си,
- на страни бр. 37 код *Vrăbiile* уместо *În sârboă* написати *În sârbă*,
- на страни бр. 40 *Parcul natural* уместо *importante de reprezentă* написати *importante reprezentă*, или *importante le reprezentă*,
- на страни бр. 42 превести реч слепо куче, код *Popândăul* уместо *sapate* - *săpate*,

- на страни бр. 43 код Vulturul уместо Toate să написати Poate să,
- на страни бр. 49 код Vogățiile naturale превести задњу реченицу, а код легенде избрисати линију која прелази преко речи,
- на страни бр. 56 код Индрустрије уместо dintre ele parte nu se написати dintre ele nu se,
- на страни бр. 58 Voivodina, написати Voivodina: (уместо зареза написати двотачку),
- на страни бр. 60 уместо al mai maimuței написати al maimuței,
- на страни бр. 66 код провери знање - превести задње питање под 5,
- на страни бр. 72 код пубертет промене у понашању превести реч неслагање,
- на страни бр. 89 уместо secolele 14 și 15 написати secolele al XIV-lea și al XV-lea,
- на страни бр. 96 у правоугаонику поједина слова се не виде у потпуности од оквира,
- на страни бр. 105 у плавом правоугаонику уместо din nou subjugat Serbia написати din nou a subjugat Serbia, а код Доситеја0 Обрадовића уместо școlii gârbești написати școlii sârbești,
- на страни бр. 106 уместо Răculații написати Răsculații,
- на страни бр. 108 уместо suba dominația написати sub dominația,
- на страни бр. 117 код легенде недостаје оквир и ознаке за границе,
- на страни бр. 118 уместо 2002 si-a schimbat написати 2002 și-a schimbat,
- на страни бр. 119 уместо secolele 14 și 15 написати secolele al XIV-lea și al XV-lea,

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника Радна свеска за природу и друштво за четврти разред основне школе, на румунски језик и писмо (Caiet de lucru la

natură și societate pentru clasa a IV-a a școlii elementare), аутора Марије Лукић и Радомира Ј. Поповића, издавач - Завод за уџбенике Београд.

Констатује се да је горе наведено друго наставно средство - Радна свеска за природу и друштво за четврти разред основне школе, на румунском језику и писму, превод другог наставног средства истих аутора, издатог на српском језику и ћириличком писму издавача Завода за уџбенике, Београд, којег је Министарство просвете Републике Србије, одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00404/2020-07. од 19.01.2021. године.

Садржај Радне свеске у потпуности се ослања на садржај Уџбеника и чврсто је повезан са њим. Садржи велики број задатака и експеримената.

Анализиран је стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан. Показатељ 1 – наставно средство поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке:

- на страни бр. 14 уместо в) написати с),
- на страни бр. 28 уместо la temperaturilor joase написати la temperaturi joase,
- на страни бр. 36 уместо tratatează написати tratează,
- на страни бр. 40 у табели уместо industria pe prelucrare написати industria de prelucrare,
- на страни бр. 41 речи прелазе ван оквира преместити их у датом оквиру,
- на страни бр. 57 превести - или металну цедиљку,
- на страни бр. 65 превести реч спајалице,
- на страни бр. 73 иза arhiepiscopul sârb написати - (1219)
- на страни бр. 80 под 2 превести Заокружи тачан одговор.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво

због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.,,